

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

PART — A

Answer TEN questions following Internal choice. (10 × 5 = 50 Marks)

Each question carries 5 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 1 ½ page or 30 lines.

1. (a) Explain the concept and objectives of educational technology.

વિજ્ઞાન સાંકેતિકજ્ઞાન ભાવન મરિયુ લક્ષ્યાળનું વિવરિંપું મું.

تعلیمی تکنالوژی کے تصور اور مقاصد کو واضح سمجھئے۔

Or

- (b) Discuss about knowledge explosion and preservation.

જ્ઞાન વિસ્તૃતનમું મરિયુ નિક્ષેપત્ર અંશાલનું ચર્ચિંપું મું.

علم و حماکہ اور تحفظ کے بارے میں بحث سمجھئے۔

2. (a) Explain the characteristics of ICT.

સમર્વાચાર પ્રસાર સાંકેતિકજ્ઞાન લક્ષ્યાળમું વિવરિંપું મું.

ICT کے خصوصيات واضح سمجھئے۔

Or

- (b) Write the concept and elements of communication.

ભાવ પ્રસારમું યોગ્ય ભાવનનું મરિયુ અંશાલનું ગુર્જી લાયું મું.

મોએલાટ કા તصور ઓર ઉના સ્ટ્રોક્સ્ટી ડાલેટે.

3. (a) What are the principles of individualized instruction?

વ્યક્તિ ગત બોધન યોગ્ય સ્થાનાલ એવિ?

انفرાડી હોદિત કે એસ્લોઝ કો વાખ્ય સિંગ્હે.

Or

Turn Over

- (b) Knowledge acquisition is possible through ICT – Discuss.
జ్ఞాన సముహార్థం, సమాచార సాంకేతికశాస్త్రము ద్వారా సాధ్యపడును – వర్ణింపుము.

”حصول علم ICT کے ذریعے ممکن ہے۔“ بحث پیش کرنے۔

4. (a) How is multimedia helpful in teaching learning?
బోధనాభ్యాసంలో మర్యిదీయా ఏవిధంగా సహాయపడుతుంది.

تدریس و اکتساب میں ملٹی میڈیا کس طرح کار آمد ہوتی ہے؟

Or

- (b) Write a brief note on programmed learning.
కార్యక్రమయుత అభ్యసనము గురించి ప్రాయండి.

منظمه اکتساب پر جامع نوٹ لکھتے۔

5. (a) How do you use computer in self learning?
✓ స్వియ అభ్యసనకు కంప్యూటర్ను ఎట్లు వినియోగింతుచు?

خودا کتاب میں کپیوٹر کا آپ سکھڑح استعمال کریں گے۔

Or

- (b) Write about computer memory.
కంప్యూటర్ మెమ్సిసి గూర్చి వ్రాయము.

کمپیوٹر حافظہ کے بارے میں لمحتے۔

6. (a) Classify the different types of computer.
కంప్యూటర్ రకాల వర్గీకరణను వివరించండి.

کمپنی کے مختصر

کمپیوٹر کے مختلف اقسام کی درجہ بندی بیخوبی۔

Or

- (b) Enumerate the advantages of E-mail.
ఇ-మెయిల్ యొక్క ప్రయోజనాలను చర్చింపుము.

ای میں کے فوائد کی نشاندہی تجھے۔

7. (a) How to use internet in project based learning?
پروجیکٹ آفاؤر افیو سسنونگ میڈیا پرینت نے اور پرینت نے؟

منصوباتی اکتساب میں انٹرنٹ کا استعمال کس طرح کریں گے۔

Or

- (b) What is collaborative learning?
سونامیکٹ کا افیو سسنونگ اون گانے میں؟

بائیکی تعاون اکتساب سے کیا مراد ہے؟

8. (a) What are the different types of multimedia education software?
میڈیمیڈیا ایڈیشن سوسنونگ سائنس پرینت نے اور کالج نے؟

ملٹی میڈیا ایڈیشن سوسنونگ کے مختلف اقسام کے بارے میں لکھئے۔

Or

- (b) Write note on smart board and uses.
سائٹ برد نے سونامیکٹ کا افیو سسنونگ اون گانے میں؟

اسمارٹ بورڈ اور اس کے فوائد پر نوٹ لکھئے۔

9. (a) Explain the significance of open educational resources (OER).
سونامیکٹ افیو سسنونگ نے اون گانے میں؟

عام تعلیمی وسائل کی اہمیت کو واضح کیجئے۔

Or

- (b) What is meant by Web Based Learning?
ویب افیو سسنونگ اون گانے میں؟

ویب بنیاد اکتساب سے کیا مراد ہے؟

10. (a) State the advantages and limitations of E-Learning.
ویب ایڈیشنگ اون گانے میں اور میڈیا پرینت نے اور کالج نے؟

ای اکتساب کے فوائد اور حدود کی تشریح کیجئے۔

Or

(b) Write a note on virtual classroom.

వర్షవల్ క్లాస్రోమ్ ను క్లాస్రంగా వ్రాయుము.

مجازی کم جماعت پر نوٹ لکھنے۔

PART — B

Answer TWO questions following Internal choice. **(2 × 15 = 30 Marks)**

Each question carries 15 marks.

11. (a) Discuss the critical issues in internet usage.

ఇంటర్నెట్ వాడకంలోని సంకీర్ణ అంశాలను చర్చింపుము.

ایتمال انٹرنٹ میں یقید وسائل پر مباحثہ کیجئے۔

Or

(b) Explain about windows operating systems.

విండ్స్ అపరేటింగ్ సిస్టమ్స్ గూర్చి వివరింపుము.

ویندوز آپرینج سسٹم کی توضیح کیجئے۔

12. (a) Explain Flander's Interaction analysis category system.

ఫ్లాండర్ వరస్పర చర్య విశేషణ శ్రేణి వద్దతిని వివరింపుము.

فلینزر کے حوالے باہمی عمل تجزیہ درجہ نظام کو واضح کیجئے۔

Or

(b) How is internet useful to teacher in Acquiring knowledge – Discuss.

જ్ఞాన సముప్రాప్తినలో ఇంటర్నెట్ ఉపాధ్యాయునికి ఏవిధంగా ఉపయోగపడునో చర్చింపుము.

حصول علم کے لئے معلم کو انٹرنٹ کس طرح فائدہ مند ہے بحث کیجئے۔

B.Ed. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER 2023.

First Semester

Course II — PERSPECTIVES IN CHILD DEVELOPMENT

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

PART — A

Answer TEN questions following internal choice. ($10 \times 5 = 50$ Marks)

Each question carries 5 marks.

The candidate is expected to answer each question in about $1\frac{1}{2}$ page or 30 lines.

1. (a) Explain the concept of Growth and Development.
ప్రగతి మరియు వికాసము భావనలను గురించి ప్రాయము.

بالیدگی اور نشونما کے تصور کی وضاحت کریں۔

Or

- (b) State the principles of Development.
వికాసము యొక్క సూత్రాలను పేర్కొనము.

بالیدگی کے اصولوں کو ابाही کریں۔

2. (a) How does the knowledge of Human Development is helpful to a teacher?
మనవ వికాసము పరిణామము ఉపాధ్యాయునికి ఎలా సహాయపడుతుంది?

علم انسانی بالیدگی سے معلم کو کس طرح مفید ثابت ہوتی ہے؟

Or

- (b) Write about growth and development of infancy stage.
నవজాతి శిశువు యొక్క ప్రగతి మరియు వికాసము గురించి ప్రాయము.

دوسرا پੱਧتر میں نشونما اور بالیدگی کے بارے میں لکھئے۔

3. (a) Explain the Psycho – Social development theory of Erikson.
ఎరిక్సన్ మన–సాంఘిక వికాస అభివృద్ధి సీద్ధాంతమును వివరింపుము.

ایک سن کا نفسی سماجی نشونما نظریہ کی توسعہ کریں۔

Or

Turn Over

- (b) Write the educational implications of moral development.

స్కూల్ వికాసము యొక్క విద్య ప్రామోభ్యతను వ్రాయము.

اگلائی نشونما کے تعلیمی مضمراں کے بارے میں لمحے۔

4. (a) Explain the stages of Psycho – Sexual development given by Freud.
ప్రాయుడు ప్రకారము మనోలింగ వికసనదశలను వివరించుము.

فراہم کے حوالے سے نفسی و جنسی نشوونما کے مدارج واضح بیکھئے۔

Or

- (b) Write about Goleman's emotional development theory.
గෝලේමන් යොකු ක්‍රියාත්මක විකාශ පිදුංතමුන් දායුම්.

گولمان کا جذبائی نشونما نظریہ کے بارے میں لکھتے۔

5. (a) Mention the developmental tasks during childhood.
బాలుడశలో ఉన్న వికాస కృత్యాలను తెలుపుము.

دور بیکن میں ترقیاتی کام کی توشیح بھیجئے۔

0+

- (b) How play influence on social development of childhood?
బాల్యదశకలో అటలు సాంఘిక విచారములైన్ని ఏవిధంగా ప్రభావితం చేయును?

پیچکن میں سماجی نشوونما پر بھیں کس طرح اثر انداز کرتا ہے؟

6. (a) List out the characteristics of socially matured person.
సామూజిక వరిష్టత కలిగిన వ్యక్తి యొక్క లక్షణాలను తెలుపుము.

سماجی بالغ شخص کے خصوصیات کی نشانہ ہی بھجنے۔

Or

- (b) What do you mean by socialization process?
ಸಾಫ್ಯಿಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅನುಗ್ರಹ?

طرزِ سماجیت سے کیا مراد ہے؟ وفاہت بھجنے۔

7. (a) Explain the characteristics of Adolescence.

కొమరదశలోని లక్ష్మాలను వివరించుము.

عنفوں شبات کے خصوصیات کو واضح کیجئے۔

47

- (b) What are the Social and Emotional problems during adolescence?

యవనుడశలో ఎదుర్కొనే సాంఘిక మరియు ఉద్యోగ సమస్యలు ఏవి?

دور عنخوان شباب میں سماجی چند باتی مسائل پر روشنی ڈالنے۔

8. (a) Enumerate the causes of Maladjustment.

విషయ మొజనాసికి గల కారణాలు ఏవి?

عدم مطابقت کے وجہات کا جائزہ لھیئے۔

87

- (b) What are the uses and limitation of defence mechanism?

రక్షణ తొండ్రలు వలన ఉవయోగాలు మరియు చరిత్రలు ఏవి?

دفائی طریقہ کار کے فوائد اور حدود کے بارے میں مفصل لکھتے۔

9. (a) ~~Write a brief note on Intelligence quotient (IQ).~~

ప్రజ్ఞలట్ట భావనపై లఘువి వ్యాఖ్యను గ్రాయిసుము.

فہانتی فارج قسمت پر جامع نوٹ لکھتے۔

Or

- (b) What are the dimensions of individual differences?

పైయక్క ఫేదాల యొక్క వివిధ అంశములు ఏవి?

انفرادی اختلافات کے پہلوں کو واضح کرے۔

10. (a) Write the differences of children based on learning styles.

آٹھویں سیکھیاں اور آٹھویں سیکھیاں میں فرق واضح کیجھے۔

اکتسابی اسلوب کے بناء پر بچوں میں فرق واضح کیجھے۔

Or

- (b) How do you foster creativity among children?

میڈیا اور سماجی کارکنوں کی وسائل کی طرح ابھاریں گے؟

بچوں میں آپ تخلیقیت کو کس طرح ابھاریں گے؟

PART — B

Answer TWO questions following internal choice. Each question carries 15 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 4 pages or 80 lines.

(2 × 15 = 30 Marks)

11. (a) Explain about Gardner's Multiple intelligence theory.

گارنر کا کینیریزنسی نظریہ کی توضیح کیجھے۔

گارنر کا کینیریزنسی نظریہ کی توضیح کیجھے۔

Or

- (b) Enumerate and explain different methods of assessing personality.

میڈیا اور سماجی کارکنوں کی وسائل کی طرح ابھاریں گے؟

پیارش شخصیت کے مختلف طریقوں کو واضح کیجھے۔

12. (a) Describe John Piaget's stages of cognitive development.

پیاج کی نشووناکی کے مدارج کی تشریح کیجھے۔

پیاج کی نشووناکی کے مدارج کی تشریح کیجھے۔

Or

- (b) Explain the different types of leadership.

میڈیا اور سماجی کارکنوں کی وسائل کی طرح ابھاریں گے؟

قیادت کے مختلف اقسام کو واضح کیجھے۔

B.Ed. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER 2023.

First Semester

Course I — PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF EDUCATION

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

PART — A

Answer TEN questions following internal choice. ($10 \times 5 = 50$ Marks)

Each question carries 5 marks.

The candidate is expected to answer each question in about $1\frac{1}{2}$ page or 30 lines.

1. (a) Explain the concept and scope of philosophy.
فلسفہ کا تصور اور وسعت کی توضیح کیجئے۔

فلسفہ کا تصور اور وسعت کی توضیح کیجئے۔

Or

- (b) Write about the concept and scope of education.
ویدیٰ فہرست میں مفہوم و محدودیت کا لکھیں۔

ویدیٰ فہرست میں مفہوم و محدودیت کا لکھیں۔

2. (a) What are the functions of Education?
ویدیٰ وظائف کیا ہیں؟

ویدیٰ وظائف کیا ہیں؟

Or

- (b) Explain the relationship between Philosophy and Education.
فلسفہ اور تعلیم کے ماہین رشتہ کو واضح کیجئے۔

فلسفہ اور تعلیم کے ماہین رشتہ کو واضح کیجئے۔

3. (a) Write about Buddhist Education system in India.
බාරතයේක්සන්ල් බාදු බිජාපාල ශාඛාවෙහි ප්‍රාග්ධනය.

ہندوستان میں بحمدِ نظامِ تعلیم کے بارے میں لکھتے۔

Or

- (b) Explain the contributions of Rabindranath Tagore to education.
రాబింద్రనాథ్ రాగుర్ చేసిన సివల్సు వారింపుము.

تعلیم کے لئے رہنرنا تو ٹیکوڑ کے خدمات واضح کیجئے۔

4. (a) Write a brief note on aims of Education and methods in Jainism.
జైనుల విద్య లక్ష్యాలను మరియు వర్వతులను ప్రాయము.

جیں مذہب میں تعلیم کے طریقے اور مقاصد پر نوٹ لکھئے۔

Or

- (b) Explain the contributions of Dr. B.R. Ambedkar to education.
వడ్‌కు డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబెడ్కర్ సేవలను వివరించుము.

تعلیم کے لئے ڈاکٹر امیرؑ کے خدمات کی توضیح بخشنے۔

5. (a) Enumerate the educational philosophy of yoga philosophy.
ಯාග පර්යාප්තමු යොකු අනුවද්‍යාක්ලනු විවරිත කළයා ඇත.

یوگا فرش کے تعلیمات کا جائزہ لھئے۔

Or

- (b) Explain the educational objectives of Idealism.
✓ భావాద విద్య లక్ష్యాలను వివరింపుచు.

تصوریت کے تعلیمی مقاصد کو واضح کیجئے۔

6. (a) The role and position given to a teacher by Naturalist – Explain.
ఉపాధ్యాయుని పాత్ర, వోదకు ప్రకృత్వాదము ఇచ్చిన స్థానమును వివరింపుము.

فلتر پسند کے حوالے سے معلم کارول اور عہدہ کی تو نصیح پیشے۔

◎

- (b) State the fundamental principles of pragmatism.

వ్యవహరిక సత్కాదను ప్రాథమిక స్వాతాలను పేర్కొనండి.

عملیت کے بنیادی اصولوں کا جائزہ لیجئے۔

7. (a) Explain the concept of "Chitta – Vritti".

'చిత్త-వృత్తి' భావనను వివరించండి.

چిత్త-వృత్తి తసురు కొంగాగ్రస్తి.

Or

- (b) What is meant by values? Write their importance in education.

విలువలు అనుగోదించిని? విద్యలో విలువల ప్రాధాన్యతను వరిగొంచండి.

اقدار سے کیا مراد ہے؟ تعلیم میں اس کی اہمیت کے بارے میں لکھئے۔

8. (a) Write a note on value crisis in family.

కుటుంబంలో విలువల సంక్లోభం గురించి క్లూప్టంగా ప్రాయంండి.

خاندان میں قدر بحران پر نوٹ لکھئے۔

Or

- (b) Enlist the factors that lead to crisis.

సంక్లోబానికి దారిదీనిను కారకాలను పేర్కొనండి.

بحران میں بر سر راه آنے والے عوامل کی نشاندہی لکھئے۔

9. (a) Write a note on "Teacher as a Nation builder."

"ఉపాధ్యాయుడు జాతి నిర్మాణంలో ముఖ్యుడు" క్లూప్టంగా ప్రాయంండి.

“معلم قوم کا معمدار ہوتا ہے” نوٹ لکھئے۔

Or

- (b) Explain the concept of Accountability.

జవాబదారీతనం ఫూదనను వివరించండి.

تصور احتساب کی تو ضمیح لکھئے۔

10. (a) What are the professional ethics of a teacher?
 ٹھیکانے کی نسبت میں اسکے اخلاقی اصول کی کہاں کیجئے۔

معلم کے پیشہ و راذ اصول کے بارے میں لکھئے۔

Or

- (b) Explain the role of the teacher in 21st century classroom.
 21^{ویں} صدی کے دروس میں معلم کا کام کیا جائے۔

۲۱ویں سدی کم جماعت میں معلم کا روول کو واضح کیجئے۔

PART — B

Answer TWO questions following internal choice. ($2 \times 15 = 30$ Marks)

Each question carries 15 marks.

The candidate is expected to answer each question in about 4 pages or 80 lines.

11. (a) Explain the principles of yoga and its relevance in the present day education.
 یوگ یعنی سماں اور انسانی کی اہمیت کو واضح کیجئے۔

موجودہ تعلیم میں یوگ کے اصول اور اس کی اہمیت کو واضح کیجئے۔

Or

- (b) Describe the Naturalism.
 طبیعتی فلسفہ کی مفہومات کو توضیح دیں۔

فلسفہ فلسفت کی تعریف کیجئے۔

12. (a) Give an overview of ancient Indian Education System.
 قدیمہ ہندوستانی تعلیمی نظام کے بارے میں لکھئے۔

قدیمہ ہندوستانی تعلیمی نظام کے بارے میں لکھئے۔

Or

- (b) Write about the influence of western schools of philosophy on the present Indian system of education.

مغربی فلسفہ کی مدارس کی تعلیمیں اپنے اثرات کی وجہ سے ایسا ہے۔

موجودہ ہندوستانی تعلیم کے مغربی مدارس کے اثرات کو واضح کیجئے۔

B.ED. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER 2023.

First Semester

Course IV — PEDAGOGY OF SOCIAL SCIENCES

Time: 1½ Hours

Max. Marks : 40

PART - A

Answer FIVE questions following internal choice. ($5 \times 5 = 25$ Marks)

Each question carries 5 marks

The candidate is expected to answer each question in about 1½ page or 30 lines.

- 1 (a) Write the meaning, scope and History of Social Studies subject

సాంఘిక శాస్త్ర విషయ మొక్క అర్థము, పరిధి మరియు చరిత్రను గురించి త్రాయము.

سماجی علوم کا معنی، وسعت اور تاریخ کے بارے میں لکھتے۔

Or

- (b) How can be the individual understand the society through Social Sciences?

సాంఘిక శాసనము ద్వారా వ్యక్తలు నమూజాన్ని ఎలా అర్థము చేసుకోవచ్చు?

سماجی علوم کے حوالے افراد سماج کو کس طرح سمجھ سکتے ہیں؟

2. (a) Mention the major aims of teaching Social Sciences.

ప్రాముఖీక శాసన భోదనలో ముఖ్యమైన ఆశయాలను పేర్కొనుండి.

تدریس سماجی علوم کے اہم مقاصد کو واضح میکھنے۔

Or

- Or
How can we develop in teaching Social Sciences? Give Examples.

(b) What values will you develop in teaching – ఇల్లాలను ప్రియందించవచ్చును? ఉదాహరణలిమ్ము.

ಸಾಂಪ್ರದೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಧೋನ ದ್ವಾರಾ ಏಲಾಂಟ್ ಪಿಲುವಲನ್ನು ಮಾಡಬಹುದ್ದಿರುತ್ತದೆ

تدریس سماجی علوم کے ذریعے آپ کن اقدار کو فروغ دیں گے۔

Turn Over

3. (a) State the recommendations of NCF-2005 at Secondary stage in related to the Social Studies.

NCF-2005 لئے سماں فیک چانسٹ پرنسپال کو سونبندھیں اور سوسائٹی نے ملک پر نہیں۔

ثانوی سطح پر سماجی علوم کے لئے (2005-NCF) کے سفارشات کی توجیخ کیجئے۔

Or

- (b) Write a note on lecture method.

لکھنے والے نے اس طرز کی توجیخ کی۔

تقریبی طریقہ پر نوٹ لکھنے۔

4. (a) Explain the meaning and steps of Micro teaching.

میکرو ٹریننگ کا معنی اور اقدامات کو واضح کیجئے۔

جزئی تدریس کا معنی اور اقدامات کو واضح کیجئے۔

Or

- (b) Write the need and importance of Lesson Planning.

لکھنے والے نے اس طرز کی توجیخ کی۔

منصوبہ بیوق کی اہمیت اور ضرورت کے بارے میں لکھنے۔

5. (a) Mention the different Professional development programmes of Social Studies teacher.

سماں فیک چانسٹ کے طبقہ نے اس طرز کی توجیخ کی۔

سماجی علوم کے معلم کے مختلف پیشہوارانہ ترقی پروگرام کے بارے میں وضاحت کیجئے۔

Or

- (b) How will you classify Community Resources?

سماجی وسائل کے بارے میں وضاحت کیجئے۔

سماجی وسائل کی درجہ بندی آپ کس طرح کریں گے۔

PART — B

Answer ONE question by following internal choice. ($1 \times 15 = 15$ Marks)

Each question carries 15 marks in about 4 pages or 80 lines.

6.

- (a) Prepare a lesson plan for a topic of your choice from class VIII.

8वीं तुरंगतिले ने विद्यन अंशासिकि शार्टवृप्तकान्वी राजिंवंदी.

آنھوں جماعت سے آپ کا پسندیدہ موضوع پر منصوبہ سبق تیار کیجئے۔

Or

- (b) Explain about Project Method in detail and write its merits and demerits.

پروجیکٹ مذہبی و فلسفی، پرویزا جنایات نے مورثیوں کے لئے پالنے کا طریقہ۔

منصوبائی طریقہ کے بارے میں مفصل لکھئے اور اس کے فوائد اور نقصانات پر روشنی ڈالئے۔
